

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

IV. An & qua ratione de nostra prædestinatione certi esse possimus: seu quænam sint diuinæ Prædestinationis signa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

Hieronymus in illud Ierem. 10. [Scio Domine, quod non est in manu hominis via eius.] Quæ ad modum explicatum accipienda sunt.

Atque hinc sequitur, improprie loqui illos, qui dicunt. Si non es prædestinatus, fac ut prædestineris. Quod tribui solet Augustino, sed apud illum reperiri negat Suarez loc. cit. Potius dicendum est, Si non ita vixisti, ut prædestinato conveniebat, vivere ita in posterum & persevera; & certo noris te prædestinatum.

DVBIVM IV.

An, & quæ ratione de nostra Prædestinatione certi esse possimus: & quænam sint diuina prædestinationis signa.

S. Thom. 1. p. q. 23. a. 1. ad 3.

DE hac re breviter sequentes assertiones statuimus.

1. Assertio I. Vti absque speciali revelatione Dei nemo vnde quaque certus esse potest de sua prædestinatione; ita nec citra prædictam revelationem vlla dantur in homine signa infallibilia diuinæ prædestinationis, aut reprobationis; nec ex statu quidem præsentis iustitiæ, cuiusque carentiæ petita: cum pro aliquo tempore & prædestinatus gratia carere, & cadere; & reprobis gratiam habere possit. Hæc assertio est contra Sectarios, qui duplici errore hac in re tenentur. Primus est, quemlibet Christianum posse ac debere ea ipsa certitudine fidei, qua credit Christum hominem ac Deum esse, etiam credere se habiturum vitam æternam. Ita Caluinus lib. 3. Instit. cap. 2. § 16. Bucerus in Colloquio Ratisponensi, Kemnitius in Exam. Concil. Trid. sess. 6. c. 12. Secundus error est, ex ipso statu præsentis gratiæ, cuiusque carentiæ sumi posse certum & infallibile argumentum, a liquem esse prædestinatum aut reprobum: eo quod & prædestinatus aut vniuersum, ut putauit Wicleffus, damnatus in Concilio Constantiensi sess. 8. aut saltem ex quo semel iustificatus est, ut ait Caluinus lib. 3. Instit. cap. 2. § 11. & 12. necessario semper sit in gratia: è contrario reprobis in perpetuo odio Dei, ut dixit idem Wicleffus.

2. Qui errores repugnant fidei, & damnantur in Concilio Tridentino sess. 6. in pluribus capitibus & canonibus. Etenim cap. 12. ita definitur: [Nemo quamdiu in hac mortalitate viuatur, de arcano diuinæ prædestinationis mysterio vsque adeo presumere debet, ut certo statuatur, se omnino esse in numero prædestinatorum: quasi verum esset, quod iustificatus aut amplius peccare non possit; aut si peccauerit, certam sibi respicientiam promittere debeat: nam nisi ex speciali revelatione sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.] Et cap. 13. ita dicitur: [Similiter de perseverantiæ munere. &c. nemo sibi certi aliquid absoluta certitudine pollicetur: tametsi in Dei auxilio firmissimam spem collocare, & reponere omnes debent.] Quibus

respondet ibidem infra canon. 15. [Si quis dixerit, hominem renatum & iustificatum teneri ex fide ad credendum, se certo esse in numero prædestinatorum, anathema sit.] Et canon. 16. [Si quis magnum illud vsque in finem perseverantiæ donum se certo habiturum, absoluta & infallibili certitudine dixerit, nisi hoc ex speciali revelatione didicerit, anathema sit.] Et canon. 17. [Si quis iustificationis gratiam non nisi prædestinatis ad vitam contingere dixerit; reliquos vero omnes, qui vocantur, vocari quidem, sed gratiam non accipere, utpote diuina potestate prædestinatos ad malum, anathema sit.] Contra quos errores fufius disputant Vega lib. 11. in Concil. Trident. à cap. 1. & Bellarminus lib. 3. de iustificat. præsertim cap. 14. & 15.

3. Probatur assertio primum ex Scriptura. Eccles. 9. v. 1. *Nescit homo, virum amare, an odio dignus sit, sed omnia in futurum seruantur incerta.* Quod ad diuinam prædestinationem ac reprobationem, in primis referunt Sanctus Augustinus lib. de spir. & anima capit. 59. & Bernardus serm. de Septuagesima. Item Prouerb. 27. vers. 1. *Ne gloriaris in crastinum, ignorans quid superuentura pariat dies.* Et Prouerb. 28. v. 14. *Beatus homo, qui semper est pauidus.* Et Rom. 11. v. 20. *Tu autem fide stas: noli alium sapere, sed time.* Et v. 22. *Vide ergo bonitatem & severitatem Dei: in eos quidem qui ceciderunt severitatem, in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate: alioquin & tu excideris.* Speciatim autem prædestinatum, quantumvis iustum, posse peccare mortaliter, & esse extra statum gratiæ, patet ex Scriptura exemplo Davidis 2. Reg. capit. 12. qui peccatum adulterij & homicidij perpetravit; & de quo dicitur, *Domine quog, et anstulit peccatum tuum.* Item exemplo Pauli, qui cum esset vas electionis, suum tamen de se ipso peccatum confiteatur. 1. Timoth. 1. v. 13. *Qui prius blasphemus fui, & persecutor, & contumeliosus.*

4. E contrario reprobos sæpe in statu gratiæ aliquanto tempore esse, patet primum exemplo Luciferi, de quo per allegoriam Ezech. 28. v. 12. dicitur: *Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia, & perfectus decore, in delicijs paradisi Dei fuisti.* Et infra v. 16. *In multitudine negotiationum tuarum, repleta sunt interiora tua iniquitate, & peccasti: & eieci te de monte Dei, & perdidisti te, O cherub, protegens de medio lapidum ignitorum.* De quo etiam Isai. 14. v. 12. dicitur: *Quomodo cecidisti de caelo Lucifer, qui mane oriebaris? iuxta communiter receptam interpretationem Augustini lib. 3. de doctr. Christ. cap. 3. Idem patet exemplo Saulis, 1. Reg. 9. v. 2. vbi dicitur, *Et erat ei filium vocabulo saul electus & bonus, & non erat vir de filijs Israel melior illo.* Et cap. 15. v. 17. de eodem dicitur: *Nonne cum paruulus esses in oculis tuis, caput in tribubus Israel factus es? Et tamen Saulem fuisse reprobum, cum S. Augustino lib. 2. ad Simplicianum q. 1. communiter sentiunt Doctores, & colligitur ex illo 1. Paralip. 10. *Mortuus est saul propter iniquitates suas, eo quod prævaricatus sit mandatum Domini.* & 1. Reg. 28. v. 16. ait Samuel ad Saulem: *Quid interrogas me; cum Dominus recesserit à te: quicquid nonnulli ex Hebræis in contrarium dixerint.***

5 Idem iuxta probabiliorem & communiorem sententiam, suadetur exemplo Salomonis, quem reprobum fuisse, satis colligitur ex 3. Reg. 11. Eccli. 47. à v. 23. & docent Cyprianus lib. 1. epist. 5. Augustinus lib. 22. cont. Faust. capit. 88. & in comment. super psalm. 126. & lib. 17. de ciuitat. cap. 20. & glossa in 2. Reg. 17. & 4. Reg. 23. licet Hieronymus in cap. 1. Ecclæ. & in capit. 43. Ezechielis, item Genebrardus lib. 1. suæ Cosmograph. & alij nonnulli Catholici Doctores, non omnino improbabiler contrarium sentiant. Idè patet exemplo Iudæ, quem in gratia fuisse satis colligitur ex eius uocatione & electione ad Apostolatam; & tamen reprobum fuisse constat ex psalm. 108. & Matth. 27.

Secundo eadem assertio probatur communi sensu SS. Patrum, præsertim S. Augustini l. de bono perseuer. cap. 3. 13. & 22. & lib. de corrept. & grat. capit. 13. ubi ait: *Quis ex multitudine fidelium, quamdiu in hac mortalitate uiuitur, in numero prædestinatorum se esse præsumat? Quia id occultari opus est in hoc loco, ubi sic cauenda est elatio, ut etiam per Satana Angelum, ne extolleretur, tantus colaphizetur Apostolus.* Et Prosper in libro resp. ad articulos falso Augustino impositos, art. 12. *Prædestinatio, inquit, apud nos, dum in præsentis uitæ periculo versamur, incerta est, apud illum tamen, qui facit quæ futura sunt, incommutabilis permanet.*

6 Item Hieronymus in illud Ecclæ. 9. *Nemo scit, utrum odio &c. Hic, inquit, est sensus. Inueni iustorum opera in manu Dei esse. Et tamen utrum amentur à DEO, annon, nunc eos scire non posse; & in ambiguo fluctuare, utrum ad probationem sustineant, quæ sustinent, an ad supplicium. In futuro igitur scient, &c.*

Itè Gregorius ho. 38. in Euang. nõ pestime, ut impudenter scripsit Caluinus lib. 3. Inst. c. 24. §. 8. sed optimè tradit, uocationis tantum nostræ cõscios nos esse, & electionis incertos: Nam etiam si, inqt, *quales hoc die simus sciamus, quales tamen simus futuri, nescimus.*

Denique Bernardus serm. 1. in Septuagesima: *Generationem istam, inquit, quis enarrabit? Quis potest dicere, ego de electis sum; ego de prædestinatis ad uitam, ego de numero filiorum? reclamante Scriptura, Nescit homo, an amore, &c.*

7 Tertio idem probatur ratione. Tum quia prædestinatio & reprobatio spectat ad occulta DEI consilia, soli Deo cognita; quis enim consiliarius eius fuit? Rom. 11. v. 34. Tum quia nemo infallibiliter scit, se esse in gratia, ut suo loco docetur; multo minus, se esse perseueraturum in gratia; nusquam enim est hoc reuelatum. Sed & qui in peccatis maximis uiuunt, sæpe à Deo illuminantur, & ad bonam frugem se conferunt, & ita saluantur, ut constat de Paulo, de latrone in cruce, de Maria Magdalena, & similibus: ita ut in quibus abundauit delictum, abundet & gratia. Tum quia, nulla fidei certitudo est, cui potest subesse falsum; at verò huic persuasioni Sectariorum subesse posse falsam, patet ipsorummet exemplo & experientia: cum inter ipsos fieri etiam, quantumuis ea persuasionem imbutos, aliqui abiecta ea persuasionem nonnunquam vel ad Catholicam fidem, conuertantur, vel ad manifestam impietatem, deficiant.

8 Obijciunt primo illud 1. Ioan. 5. *Hæc scribo uobis, ut sciatis, quia uitam habetis, qui creditis in nomine filij Dei.* Et Rom. 8. omnium prædestinatorum nomine loquens Apostolus ait, *Quis nos separabit à charitate Christi? &c. Certus sum enim, quod neq. mors, nec uita &c. poterunt nos separare à charitate DEI, quæ est in Christo IESU.*

Respondetur, primum locum intelligi uniuersim de ijs, qui uia fide credunt in nomine filij Dei, si tamen in hac fide perseuerauerint usque ad finem, ut bene explicat S. Thomas in eundem locum. Sed cum hac scientia & certitudine uniuersali & conditionata consistit ignorantia, & incertitudo particularis, an hic vel ille habeat, aut habiturus sit talem fidem uiuam, cum perseuerantia coniunctam.

Ad secundum locum respondetur primo, eum intelligi posse de certitudine quadam morali, siue secundum præsentem animi dispositionem: sicut enim certitudine quadam morali quidam eximie Sancti de sua gratia certi esse possunt, ita etiam similem quandam certitudinem, non tamen sine omni formidine, eos habere posse de sua prædestinatione, concedunt uiri docti, & indicat Sanctus Bernardus sermone 2. in octaua Paschæ.

9 Respondetur secundo cum Sancto Augustino lib. de grat. & lib. arbit. Apostolum loqui de se ipso, & alijs habentibus specialem reuelationem suæ prædestinationis & salutis: ut habuerunt Sancti complures; inter alios Abraham, cui dictum est Genes. 15. vers. 1. *Ego protector tuus sum, & merces tua magna nimis; fortassis & Isaac, cui ait Deus Genes. 26. vers. 2. Ne descendas in Aegyptum, sed quiesce in terra, quam dixero tibi, & peregrinare in ea, eroque tecum, & benedicam tibi.* Apertius Iacob, Genes. 28. xers. 14. qui à Deo audiuit, *Benedicentur in te, & in semine tuo cuncta tribus terræ: Et ero custos tuus, quocumque perrexeris.* Nec minus perspicue Moyses, Exodi 33. vers. 12. & 17. *Inuenisti gratiam coram me, & te ipsum noui ex nomine, &c. Ego ostendam tibi omne bonum.* Item Elias 4. Reg. 2. v. 9. cum ad Elisæum ait: *Postula quod uis, ut faciam tibi, antequam tollar à te.* Et insigniter Hieremias cap. 1. v. 4. cui dictum est à Deo. *Priusquam te formarem in utero, noui te, & antequam exires de uulua, sanctificauit te, & prophetam in gentibus dedi te.* Nec dubie beata Virgo; quæ & gratia plena ab Angelo salutata; & ab Elizabetha benedicta inter mulieres, & beata, quæ credidisti: & de se ipsa canit, *Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.* Luc. 1. Item etiam Ioannes Baptista, qui sciebat se à Deo per Isaiam cap. 40. vers. 3. *Vocem Dei;* per Malachiam capit. 3. vers. 1. *Angelum Dei;* à Christo uero talè, quo non surrexerit maior inter natos mulierum, fuisse de prædicatum, Matth. 11. v. 11. Tales etiam fuerunt Apostoli, quibus (post egressum Iudæ) ait Christus Luc. 22. v. 28. *Uos estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono uobis, sicut disposui mihi pater meus regnum, &c.* Tales forte etiã fuerunt ex discipulis illi, quibus Christus Luc. 10. v. 20. dixit, *Gaudete autem, quod nomina uestra scripta sunt in caelis.*

10 Talis etiam in primis fuit Apostolus Paulus, qui præter ea, quæ obiecta sunt, de se ipso ait: *Bonum certamen*

certamen certavi, cur sum consummasi, fidem seruavi. In reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex. 2. Timoth. 4. vers. 8. Qui id ipsum etiam de alijs quibusdam ex reuelatione compertum habuisse videtur, quando de Clemente, & alijs coadiutoribus suis ait, quorum nomina sunt in libro vite, Philipp. 4. v. 3. Quamuis subinde quasi de sua salute incertus loquatur, non quod reuera incertus esset; sed quod nisi studio virtutum eo aspirare se non posse sciret. Quò spectant illa; sequor autem, si quo modo comprehendam. Philipp. 3. v. 12. Et, *Veni mihi est, si non euangelizauero.* 1. Corinth. 9. v. 16. Et rursum ibidem, vers. 27. *Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo, ne forte cum alijs predicauerim, ipse reprobus efficiar.* De qua re bene disserit Vega lib. 12. in Concil. Triid. cap. 10.

Non tamen conueniebat, vt sua cuiusque prædestinatio singulis reuelaretur; quia sic illi, qui non sunt prædestinati, desperarent; & securitas in prædestinati negligentiã pareret, vt sapienter notauit S. Thomas hic quæst. 23. artic. 1. ad 4. Voluit ergo nos DEVS inter spem & metum verari.

Obijcitur secundo illud Rom. 8. *Ipse spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod filij DEI sumus; si autem filij, & heredes.*

11 Respondetur, hoc testimonium spectare ad omnes iustos adultos: quibus etsi spiritus per internum solatium & illustrationem mentis subinde testimonium reddat, quod sint filij Dei; ac proinde secundum præsentem saltem iustitiã heredes regni, non tamen præstat ea res infallibilem certitudinem, non quod testimonium Spiritus sancti incertum sit; sed quod ipsi infallibiliter non sciunt, testimonium seu inspirationem illam à spiritu sancto esse; cum & Satanas transformare se soleat in Angelum lucis: quare etiam probare iubemur Spiritus, si ex Deo sint. Bene tamen probat ille locus, iustos sæpe habere coniecturalem quandã, nonnunquam etiam quasi moralem quandã certitudinem de sua salute, cui tamen possit subesse falsum, vt dictum, & suo loco de gratia fufius docui tomo 2. disp. 6. q. 4. dub. 5.

12 Assertio II. Varia sunt diuina prædestinationis signa, partim externa, partim interna; & ex utrisque rursum alia remota; alia propinqua; ex his rursum alia specialia, alia specialissima: quæ tamen siue adsint, siue absint, vt per se nullum mortalium infallibiliter certum de sua salute reddunt, ita nec vlli omnem salutis spem adimunt: præsertim cum magna ex parte in hominis potestate sita sint. De signis prædestinationis particulatim prolixè & eruditè disserunt Vega lib. 12. in Concil. Trident. à cap. 1. Michael Medina de recta in Deum fide, cap. 3. Sotus de natura & grat. lib. 3. cap. 11. 12. & 13. Mihi ad propositum satis est, iuxta positam assertionem, variam enumerationem breuiter exponere. Cum enim signum prædestinationis idem sit generatim, quod indicium prædestinationis, facillè constare potest; magnam inter ea esse varietatem, prout ea felicet maiorem vel minorem cum æterna hominis salute coniunctionem & affinitatem habent; aut pro-

ut vel in ipso homine prædestinato, vel extra illum cernuntur, vt diximus.

Primò enim quædam esse externa, quædam interna, ex eo patet. Siquidem ad externa signa pertinere potest externa testificatio non solum diuina, sed etiam testimonium, siue opinio viro- rum grauium & sapientum de alicuius salute; itè educatio vel natiuitas in tali loco, à talibus parentibus, cum talibus miraculis, vt de S. Ioanne Baptista, S. Nicolao, S. Dominico, utroque S. Francisco, Assisensi, & de Paula, alijsq; Sanctis sæpe accidit. Interna sunt internæ virtutes, & vita, vt dicitur.

Secundò alia esse signa remota, alia propinqua, ex eo patet: quia alia non nisi remotam & generalem quandam affinitatem cum prædestinatione habent; alia propinquam. Inde quia v. g. magno ad pietatem & sanctitatem præsidio est, à pijs & fidelibus parentibus esse natum & educatum, idcirco etiam hoc signum aliquod prædestinationis censerè potest, non quidem particulare & propinquum, quia sæpe filij heroum noxæ; sicut è contrario filij peccatorum sancti; sed generale & remotum. Et similia plura facillè occurrent cogitanti. Propinqua sunt varia, vt dicemus.

Etenim tertio ex propinquis alia esse specialia, alia specialissima, ita declaratur. Nam de specialibus potissimum loquuntur authores illi, qui signa prædestinationis recensent, qualia Vega non sine ratione censet esse, omnes & singulas beatitudines octo à Christo commemoratas, Matth. 5. & partim etiam Luc. 4. Cum enim præstantissimos virtutum actus, & quidem durabili quadam constantia exercitos complectantur; puta Euangelicam paupertatem, siue vt Vega putat, humilitatem Christianam, ita mansuetudinem, piã lacrymas & tristitiam, esuriem & sitim Verbi diuini ac Iustitiã, misericordiam in proximos, munditiã cordis, studium pacis, denique patientiam in tribulationibus & persecutionibus pro Christi nomine perferendis; quæ singula etiam in Scripturis peculiarem habent æternæ retributionis promissionem, optima sane ratione singulæ inter specialia diuinæ prædestinationis signa recensentur. Quibus à fortiori accenseri debet professio Religionis approbatæ, in qua viget regularis obseruatia; non solum quòd in ea omnes quasi illi virtutum actus confertim & cumulatè cernantur, sed etiam quia paupertas illa voluntaria, quæ in ipsis penè solis cernitur, amplissimam habet Christi promissionem, Matth. 19. v. 29. *Omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.* vt pluribus disserit Hieronymus Platus lib. 1. de bono status relig. cap. 32. Talia etiam specialia prædestinationis signa censeri possunt bona vita diu constantè acta; de qua re Augustinus lib. de bono perseuer. cap. 22. & in psal. 118. vers. *In quo corrigi, &c.* & Bernardus serm. 22. in Cant. item interna testificatio spiritus ac testimonium bonæ conscientie, cum voluntate progrediendi, de qua re Apostolus 2. Corinth. 1. v. 12. *Gloria nostra hæc est, testimonium conscientie nostræ.* Et loc. cit. Rom. 8.

v. 16. *Ipsè spiritus testificum reddit, quod sumus filij Dei.* Item libenter, & cum interno quodam gustu audire seu legere Verbum Dei, iuxta illud Ioann. 8. v. 47. *Qui ex Deo est, verba Dei audit.* Ioann. 10. vers. 27. *Oves meæ vocem meam audiunt, & sequuntur me;* de qua re Gregorius homil. 18. in Euang.

14

Specialissima autem signa sunt, magna & diuturna cum Deo familiaritas in oratione, alijsque rebus agendis; mortificatio quasi perfecta passionum; insignis huius vitæ ac mundi sui que contemptus ac despicientia; flagrans & firmatus erga Deum amor; desiderium ardens multa pro Christi nomine perpetuendi; quibus adnumerari etiam subinde possunt miracula, donum prophetiæ, aliaque gratiæ gratis data; si cum pietate vitæ coniungantur, qualia indicia in S. Augustino, S. Francisco, S. Dominico, S. Ignatio, alijsque Sanctis eximie eluxerunt, &c. qui de se dicere poterant Apostolicum illud; *Viuo ego, iam non ego, vivit verò in me Christus.* Itē, *Mihi vivere Christus, & mori lucrum.* Item Dauidicum illud; *Quid mihi est in celo, & a se quid volui super terram, &c.*

Quod verò hæc signa, siue adsint, siue absint,

nulli mortalium salutis spem & facultatem adimant, ex eo patet, non solum quia nemo ferè est, saltem ex Christianis, qui non vnum aut alterum, eiusmodi prædestinationis signum habeat, saltem remotum; sed etiam quia esse sit peccator maximus, & re ipsa nunc omni prædestinationis signo destitutus, facile tamen est Deo subito honestare pauperem, vt de latrone, & Paulo diximus. Idem constat de gentilibus in medijs Indijs constitutis, qui subito nonnunquam, & admirandis modis ad salutem perducuntur. Et cum bona vita, & conscientia, aliisque virtutes, & perfectio Christiana, in hominis potestate, cum diuina gratia, quæ nulli denegatur, sita fiat, facile constat, posse ac debere insuper omnes eò conitti, vt potissima prædestinationis signa in se vel maxime emiteant; quod ad solatium & salutis studium satis omnibus esse debet. Infallibilia enim signa nemo expectare debet, nec querere; cum extra specialem Dei reuelationem (qualis vix sine temeritate postulari à quoquam potest) sint nulla, vt antea dictum. Atque hæc de diuina Prædestinatione satis, nunc de Reprobatione agendum.

QVÆSTIO VII.

De Reprobatione diuina.

S. Thomas I. p. q. 23. a. 3. & 5.

Absoluetur hæc quæstio quinque dubitationibus. I. *An, quid, & quotuplex sit reprobatio; & quo modo ad prædestinationem se habeat.* II. *Quinam sint effectus reprobationis.* III. *An & quæ sint causæ totius reprobationis; præsertim ex parte reprobis.* IV. *Quo ordine ac processu in mente diuina fiat reprobatio; siue ipsos actus eius inter se, siue eam cum prædestinatione conferamus.* V. *An & quomodo reprobatio sit certa; & simul cum libertate arbitrij consentiens.* *Quæ omnia suppositis ijs, quæ de prædestinatione hæcenus differimus, breuiter expediri possunt.*

DVBIVM I.

An, quid, & quotuplex sit Reprobatio: & quo modo ad Prædestinationem se habeat.

S. Thomas I. p. q. 23. a. 3.

Reprobi, quasi reprobati & reiecti à Theologis dicuntur omnes homines, vel Angeli, qui gehennæ addicuntur, aut beatitudinem non consequuntur, iuxta Apostolum 1. Corinth. 9. v. 27. & 2. Corinth. 13. v. 5. 6. & 7. Heb. 6. ver. 8. tamen si alioquin in Scriptura Eccli. 9. v. 11. Rom. 1. v. 28. 2. Timoth. 3. v. 8. Tit. 1. v. 16. hoc nomen communiter omnibus improbis tribuatur. Vocantur ijdem etiam *vasa in contumeliam*, Rom. 9. vers. 21. 2. Timoth. 2. v. 20. item, *vasa iræ* Rom. 9. v. 22. Vocantur quoque à Theologis absolute *præfuiti*, communi generis nomine, ob imperfectionem, eis idcirco quasi appropriato, quod præsentia tan-

tum diuina in eos, non etiam, vt in electos, peculiaris illa approbatio, seu amor voluntatis diuina feratur.

Differt non nihil secundum modum appellandi reprobatio à prædestinatione, quod hæc proprie & formaliter non est nisi actiua in ipso prædestinante; à qua per solam denominationem extrinsecam aliquis dicitur prædestinatus; reprobatio autem, quia generatim non solum actum in mente reprobantis, sed etiam actionem transeuntem ac passionem in reprobante significat; dicitur enim & lapis ab ædificante reprobati, non solum dum mente velut inutilis ad ædificium designatur,

sed